

Grad Šibenik kao turistička destinacija

Gundić, Luca

Undergraduate thesis / Završni rad

2023

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Pula / Sveučilište Jurja Dobrile u Puli**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:137:948365>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-28**

Repository / Repozitorij:

[Digital Repository Juraj Dobrila University of Pula](#)

Sveučilište Jurja Dobrile u Puli
Fakultet ekonomije i turizma
«Dr. Mijo Mirković»

LUCA GUNDIĆ
GRAD ŠIBENIK KAO TURISTIČKA DESTINACIJA
Završni rad

Pula, lipanj 2023.

Sveučilište Jurja Dobrile u Puli
Fakultet ekonomije i turizma
«Dr. Mijo Mirković»

LUCA GUNDIĆ
GRAD ŠIBENIK KAO TURISTIČKA DESTINACIJA
Završni rad

JMBAG: 0303087687

Redovna studentica

Studijski smjer: Turizam

Predmet: Ekonomija doživljaja

Znanstveno područje: Društvena znanost

Znanstveno polje: Ekonomija

Znanstvena grana: Turizam

Mentor: izv. prof. dr. sc. Aljoša Vitasović

Pula, lipanj 2023.

IZJAVA O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI

Ja, dolje potpisani _____, kandidat za prvostupnika ekonomije/poslovne ekonomije, smjera _____ ovime izjavljujem da je ovaj Završni rad rezultat isključivo mogega vlastitog rada, da se temelji na mojim istraživanjima te da se oslanja na objavljenu literaturu kao što to pokazuju korištene bilješke i bibliografija. Izjavljujem da niti jedan dio Završnog rada nije napisan na nedozvoljen način, odnosno da je prepisan iz kojega necitiranog rada, te da ikoji dio rada krši bilo čija autorska prava. Izjavljujem, također, da nijedan dio rada nije iskorišten za koji drugi rad pri bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj ili radnoj ustanovi.

Student/ica _____

U Puli, _____, _____ godine

IZJAVA O KORIŠTENJU AUTORSKOG DJELA

Ja, _____ dajem odobrenje Sveučilištu Jurja Dobrile u Puli, kao nositelju prava iskorištavanja, da moj Završni rad pod nazivom

_____ koristi na način da gore navedeno autorsko djelo, kao cjeloviti tekst trajno objavi u javnoj internetskoj bazi Sveučilišne knjižnice Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli te kopira u javnu internetsku bazu završnih radova Nacionalne i sveučilišne knjižnice (stavljanje na raspolaganje javnosti), sve u skladu s Zakonom o autorskom pravu i drugim srodnim pravima i dobrom akademskom praksom, a radi promicanja otvorenoga, slobodnoga pristupa znanstvenim informacijama.

Za korištenje autorskog djela na gore navedeni način ne potražujem naknadu.

U Puli, _____ (datum)

Potpis _____

SADRŽAJ

1. UVOD.....	1
2. TURIZAM.....	2
3. TURISTIČKA DESTINACIJA	3
4. POVIJEST ŠIBENIKA	3
4.1. ETIMOLOGIJA	5
5. TURIZAM ŠIBENIKA.....	6
5.1. POVIJEST TURIZMA ŠIBENSKO-KNINSKE ŽUPANIJA	6
5.2. TURISTIČKA STATISTIKA ŠIBENIKA OD 2016.-2022. GODINE	7
5.3. DOLASCI TURISTA PREMA ZEMLJAMA	7
5.4. SMJEŠTAJ	8
5.5. CESTOVNA INFRASTRUKTURA.....	10
6. PONUDA	10
6.1. KULTURNA BAŠTINA.....	10
6.2. PRIRODNA BAŠTINA	15
6.3. DOGAĐANJA.....	16
7. ŠIBENSKE TVRĐAVE KAO VELIK DIO TURISTIČKE PONUDE	18
7.1. TVRĐAVA SV. MIHOVILA	19
7.2. TVRĐAVA BARONE	19
7.3. TVRĐAVA SV. IVANA.....	20
7.4. TVRĐAVA SV. NIKOLE	21
7.5. DOPRINOS DESTINACIJI	21
8. LIFESTYLE.....	22
8.1. GASTRONOMIJA	22
8.2. VINARIJE	23
8.3. SUVENIRI	23
8.4. IZLETI	24
9. INOVACIJE.....	25
9.1. ŠIBENIK AUDIO VODIČ.....	25
10. PROMOCIJA	25
10.1. " GAME OF THRONES " LOKACIJE	25
10.2. POZNATI ŠIBENČANI	26
11. SWOT MATRICA TURIZMA ŠIBENIKA.....	28
12. ZAKLJUČAK.....	29
13. LITERATURA.....	30
14. POPIS SLIKA	32

15.	POPIS TABLICA.....	32
16.	SAŽETAK	33
17.	SUMMARY	34

1. UVOD

Grad Šibenik je jedan od najstarijih hrvatskih gradova na Jadranu sa bogatom prošlosti kojeg su osnovali Hrvati. Prvi put se spominje 1066. godine na Božić u darovnici kralja Petra Krešimira IV., a znan je još i kao "Krešimirov grad". Prema podacima iz Zavoda za državnu statistiku iz 2021. godine broji približno 32000 stanovnika, a sa okolnim mjestima približno 43000 što ga čini jednom malom, ali kulturno bogatom turističkom sredinom.

Kroz razdoblje od prije Domovinskog rata pa do neke 2010.-te godine, turizam i nije bio od nekog velikog značaja. Bio je jedan tehnološko-radnički gradić bez puno toga turistima privlačnog. Od 2010.-te godine kreće njegova zlatna era počevši od rekonstrukcije šibenskih tvrđava koje su imale jako veliki utjecaj u razvoju turističke ponude i razvoju samoga grada, do tek nedavno otvorene Kuće koralja na otoku Zlarinu. Grad se konstantno razvija. Otvaraju se hoteli, restorani koji su pod utjecajem globalizacije, caffe barovi, suvenirnice, a samim time i nova radna mjesta što utječe na gospodarstvo i blagostanje grada i županije.

Predmet ovog rada je analizirati kvalitetu i postignuće kao i sve čimbenike provedene ka uspješnom razvoju grada kao destinacije. Testira se hipoteza je li Šibenik destinacija s kvalitetnom i bogatom turističkom ponudom te napreduje li ka održivom razvoju bez sezonalnosti. Dotaknuti će se važnost valorizacije postojećih resursa i potencijala s posebnim osvrtom na šibenske tvrđave koje su kao poticaj razvoju i kulturni turizam prepoznate. Obraditi će se opće činjenice o pojmu „turizam“, „turistička destinacija“, povijesti i etimologiji grada, povijesti turizma, turističkoj ponudi, lifestyle-u itd. Ono najvažnije što će se objasniti i razraditi je kako je jedan mali grad kao što je Šibenik u tako malo vremena ostvario puno.

Korištene metode prilikom pisanja rada su istraživanje, analiziranje i prikupljanje podataka te komparacija istih. Uz akademsku i stručnu literaturu, korišteni su i internetski izvori informacija.

2. TURIZAM

Postoje razni inozemni i domaći autori koji u svojim literaturama definiraju pojam "turizam". Prema Hunzikeru i Krapfu može se reći da je turizam skup odnosa i pojava koje proizlaze iz putovanja i boravka posjetitelja nekog mjesta, ako se tim boravkom ne zasniva stalno prebivalište i ako s takvim boravkom nije povezana nikakva njihova gospodarska djelatnost¹. Riječ "turist" prvi put je upotrebljena 1772.godine, a riječ turizam 1811. godine.²

Povijest turizma možemo podijeliti u više faza: rano doba (putovanja prvih civilizacija Azijata, Grka i Rimljana s ciljem selidbe, pronalaska hrane i pića, pogodnog mjesta za život), srednje doba (od 5.-16. st., kreću istraživačka putovanja, pretežito vjerska, hodočašća itd.), doba renesanse (od 14.-17.st., kreću edukativna putovanja -Grand Tour- edukacije su uglavnom bile o vjerama, kulturi, tradiciji itd.), industrijska revolucija (od 1750.-te do 1850.-te, razvitak industrije, parnog stroja, razvitak gradova, uvidjelost mogućnosti putovanja), moderni turizam (sadašnje doba, razvijenost masovnog turizma određenih destinacija, razvoj potrošnje, prometa, razvoj ostalih oblika turizma itd.) Turizam je danas stekao iznimno veliku važnost za gospodarstvo određene zemlje zbog svih komponenata što sadrži. Osnovne funkcije suvremenog turizma dijelimo na dvije vrste: ekonomske i društvene (humanističke, neekonomske.) U najvažnije funkcije možemo svrstati: utjecaj na zaposlenost, kreiranje novih industrija i aktivnosti, porast urbanizacije, ubrzavanje razvoja nacionalnih ekonomija, redistribuciju moći i multiplikativnu funkciju.³ Ljudska populacija danas uglavnom putuje zbog potrebe da se promijeni stalno mjesto boravišta. Imaju potrebu odahnuti od svakodnevne "kolotečine" poslovnih i dnevnih obveza. Najčešće se biraju destinacije masovnog turizma s željom da se upozna i drugačija kultura, način i stil života, tradicija s ciljem aktivnog odmora. U Europi, to su najčešće države Španjolska, Italija, Grčka, Nizozemska, Portugal. Unatoč tome, postoje i oni koji biraju destinacije koje još i nisu toliko "razvikane" u svrhu odmora, bivanja u mjestu gdje nema puno ostalih turista, s ciljem potpunog odmora i opuštanja.

¹ Hunziker i Krapf, 1942.

² Harper, Douglas: „Tour“ *Online Etymology Dictionary*.

³ Gržinić, J. (2019.): Uvod u turizam – povijest, razvoj i perspektive (Autorska knjiga) str. 148.

3. TURISTIČKA DESTINACIJA

Riječ destinacija (lat. *destinatio* - odredište) rabi se u svim odgovarajućim oblicima romanskih jezika, no vrlo je raširena i u anglosaksonskim zemljama. U svom izvornom značenju sinonim je za odredište, pa i cilj, krajnji ili usputni. U turizam je, smatra se, ušla posredstvom prometa, posebice onog zračnog koji koristi englesku terminologiju.⁴ Pojam turističke destinacije za razliku od pojma turističkog mjesta predstavlja puno širi pojam, koji u prostoru nije omeđen vidnim granicama, a gotovo da i nema jedinstvenog modela koji bi pružio univerzalno rješenje u svrhu prostornog razgraničenja.⁵ Šibenik ima značajan potencijal za status turističke destinacije. Politički je stabilan, nema veliku stopu kriminaliteta, prometno je dobro povezan, obiluje kulturnom baštinom od koje su dvije znamenitosti pod zaštitom UNESCO-a, prirodnom baštinom, a posljednjih godina na snagu stupaju i razne ideje novo-osmišljenih događanja kako bi privukao i zadržao turiste. Uz to sve, u Šibeniku prevladava mediteranska klima pogodna za ljetovanja bez velikih oluja ili prirodnih katastrofa ikad zabilježenih. Jedini problem s kojim se suočava je sezonalnost. Zime su puste i prazne van perioda adventa, ali uz učinkovitost i produktivnost nadležnih s realizacijom ideja te gospodarske grane, uskoro bi mogao biti grad s održivošću tijekom cijele godine.

4. POVIJEST ŠIBENIKA

Razvio se iz naselja podno tvrđave sv. Mihovila koja se uzdiže uz strmu liticu iznad grada. Status grada dobiva 1169. godine. Nakon što je Dalmacija prodana Mlečanima, Šibenik je 1412. godine pao pod vlast Venecije.

Zbog teškog rata s Turcima izgrađen je sustav utvrda (današnje revitalizirane tvrđave) za obranu od Osmanskog Carstva. Bitka kod Šibenika 1647. bila je najveći napad Osmanskog Carstva na Šibenik ujedno i najdramatičnija. Tijekom kolovoza iste godine, grad napada preko 30 tisuća osmanlija dok Šibenčana u obrani ima tek 6 tisuća pod vodstvom baruna Christophor Martin von Degenfelda. Osmanske vlasti opsjele su

⁴ Izvor: Magaš, D. (1997). *Turistička destinacija*, str 10.

⁵ A. Vitasović, *Ekonomija doživljaja i konkurentnost hrvatske turističke ponude – doktorska disertacija*, Pula: Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, Fakultet ekonomije i turizma „Dr. Mijo Mirković“, 2012.god., str.25

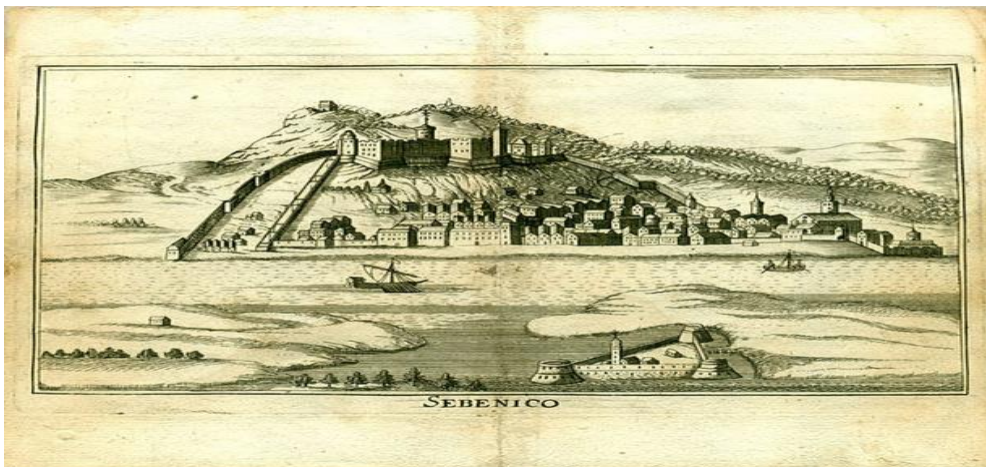
Šibenik krajem kolovoza koji je tada još bio pod Mletačkom vlašću. Najžešće borbe su se događale oko tvrđave sv. Ivana koja je igrala ključnu ulogu u obrani. Znaci posustajanja Osmanlija se javljaju oko 10. rujna kada ih je svladao umor nakon zadnje borbe koja je trajala punih 6 sati. U nešto slabijem intenzitetu se nastavljaju borbe i sljedeći dan, a onda u potpunosti prekidaju jer mletački general Leonardo Foscolo dovodi ratno pojačanje i vojne brodove.

Jedna od velikih tragedija za grad je kuga koja ga zahvaća 1649. godine u lipnju, uzrokujući njegovo dugo propadanje i spor oporavak. Smatra se velikom tragedijom jer je poharala više od 90% stanovništva. Grad je prije kuge brojio oko 12 tisuća stanovnika, a nakon tragedije ih broji oko tisuću. Razni su mitovi zašto je kuga bila toliko rasprostranjena i ugrožavajuća. Jedan od njih je da su jednim dijelom i građani krivi radi tadašnje situacije jer se nisu pridržavali svim pravila i upozorenja šta su im davali tadašnji medicinari i doktori, dok u drugim spisima postoje naputci koji govore da su se Šibenčani svim silama trudili da se bolest ne širi i držali do higijene. Mora se uzeti u obzir da se tad ipak radilo i o velikoj neimaštini gladi gdje su ljudi ovisili sami o sebi npr. brod ljudi bi pristao na rivu i svi su morali biti u karanteni 40 dana s tim da su ovisili o drugima po pitanju hrane. U slučaju da bi ostali gladni, normalno je da ljudski nagon reagira, a s tim bi samo postali potencijalni zaraženi među zdravima.

Slomom Mletačke države, Šibenik se nalazi pod vlašću Austrije od 1797. Uzrok su bili nemiri i prosvjedi u kojima je dosta ljudi poginulo pa čak i utjecajne obitelji, a mnogobrojni plemići se sele.

U početku 1806. godine grad postaje dio francuske vlasti, a od 1810. ilirske pokrajine. Francuzi su bili zaprepastini stanjem u kojem se tada nalazio grad pa su krenule izgradnje cesta, bolnica, škola, sudstva, sirotišta, pokušavali su provoditi protuepidemiološku zaštitu stanovništva te modernizirati područje. Šibenik je ostao pod vlašću Habsburgovaca do 1918. godine zajedno s ostatkom Kraljevine Dalmacije. Nakon toga se nastavila talijanska okupacija do 1921. godine, kada je grad uključen u Kraljevinu SHS. Međutim, 1941. godine Šibenik ponovno zauzimaju Talijani, a nakon kapitulacije Italije u Drugom svjetskom ratu vlast službeno preuzima NDH. Tijekom Drugog svjetskog rata, savezničke snage su bombardirale grad gdje je najviše stradala Gradska vijećnica koja je ostala srušena sa zemljom.

Od prijeratnog težačkog grada koji je brojao 12 tisuća stanovnika, u razdoblju socijalističke Jugoslavije grad se otvarao novim tvornicama i pogonima, a gospodarstvo je cvjetalo. Šibenik je postao značajno industrijsko-proizvodno središte. Šibenik je 1988. godine zauzimao drugo mjesto u SR Hrvatskoj po stupnju razvijenosti, prema tadašnjim glavnim ekonomskim pokazateljima ⁶. Kreće lučko-tranzitni promet, otvaraju se vinarije (prva poznata Vinoplod vinarija), brodska poduzeća, razvija se turizam, ali sve se promijenilo tijekom Domovinskog rata 90-ih. Nakon rata županija je razorena kao i sam grad. Kreće obnova koja je bila iscrpna i mukotrpa, ali zahvaljujući nadi i velikom trudu, Šibenik je danas jedna od najatraktivnijih turističkih odredišta u Hrvatskoj.

Slika 1. Šibenik srednji vijek

Izvor: <https://www.inyourpocket.com/sibenik/history#&gid=1&pid=1>

4.1. ETIMOLOGIJA

Više je tumačenja kako je grad Šibenik dobio ime no nije prihvaćeno ni jedno kao točno i sigurno. U jednom svom djelu, Juraj Šižgorić navodi kako je grad dobio ime zbog šiba kojima je kroz povijest bio okružen. Drugo tumačenje znanstvenika i arheologa je to da se neki vrhovi brda nazivaju Šibenikom te da nekoliko naselja u svijetu na uzvisinama u korijenu riječi imena imaju "šib" pa se smatra da se radi o staroslavenskoj riječi za „uzvisine“. Treće tumačenje je da se Šibenik dovodi u vezu sa češkom riječi "šibenice" što znači vješala i gubilište te se navodi da postoji mogućnost da je to prije bio brijeg gdje su se osuđenici šibali i pogubljivali.

⁶ <https://www.portalnovosti.com/zdravko-petkovic-daleko-od-predratnog-prosperiteta-nbsp> Petković, Z. (2014.)

5. TURIZAM ŠIBENIKA

5.1. POVIJEST TURIZMA ŠIBENSKO-KNINSKE ŽUPANIJA

Godine 1991. bilo je 41.000 stanovnika u Šibeniku. Turizam se ubrzano razvijao 1960-ih, 1970-ih, a posebno 1980-ih, kada su oko rivijere izgrađeni u to vrijeme veliki turističko-ugostiteljski objekti (kavane, restorani, hoteli), a zbog prirodnih potencijala grada Šibenika u to su vrijeme čak proglašena i dva nacionalna parka - Kornati 1980. i Krka 1985. Urbana aglomeracija se udvostručila. 80-ih godina su izgrađeni veliki stambeni kompleksi u kvartovima Vidici, Šubićevac i Krvavicama gdje su se davale gostima i turistima sobe u najam pa sve do Domovinskog rata 1991. kada su i tadašnji turizam u cvatu i već dobro razvijena industrija, u potpunosti uništeni. U tablici ispod je prikazano turističko kretanje u Šibensko-kninskoj županiji od 1994.godine do 2005.godine. Može se uočiti kako skok nastaje nakon 1996.godine kada je ostvareno 64.343 dolaska i 399.067 noćenja u godini 1997. kada je zabilježeno 155.006 dolazaka i 1.008.656 noćenja što je više od 100%. S godinama se dolasci i noćenja postepeno povećavaju.

GODINA	DOLASCI	NOĆENJA
1994.	14.744	102.624
1995.	16.543	88.213
1996.	64.343	399.067
1997.	155.006	1.008.464
1998.	168.902	1.083.656
1999.	144.422	891.551
2000.	261.369	1.704.459
2001.	506.299	2.297.213
2002.	579.078	2.536.807
2003.	639.714	2.846.857
2004.	650.677	2.755.352
2005.	750.840	3.458.089

Tablica 1. Turistička statistika 1994.-2005. Izvor: <https://podaci.dzs.hr/media/x14iegfg/turizam.xlsx>

5.2. TURISTIČKA STATISTIKA ŠIBENIKA OD 2016.-2022. GODINE

U tablici ispod su prikazani dolasci i noćenja u Šibeniku na primjeru od 2016.-te godine do 2022.-e. Najbolja sezona za cijelo turističko područje RH-a je bila zasigurno 2019.-a godina kada je u Šibeniku ostvareno čak 324.699 dolaska i 1.397.860 noćenja. Pad se događa 2020.-e godine zbog Covid situacije, ali ponovo postepeno raste.

GODINA	DOLASCI	NOĆENJA
2016.	255.385	1.342.272
2017.	282.846	1.355.686
2018.	297.186	1.364.014
2019.	324.699	1.397.860
2020.	85.388	504.911
2021.	219.017	1.148.535
2022.	268.417	1.341.761

Tablica 2. Turistička statistika 2016.-2022.

Izvor: Turistička zajednica Šibensko - kninske županije, url: <https://www.dalmatiasibenik.hr/hr/b2b/statistika/informacije-o-turistickom-prometu/#>

5.3. DOLASCI TURISTA PREMA ZEMLJAMA

U tablici ispod su prikazani dolasci turista u Šibensko-kninsku županiju prema zemljama. Prema podacima se da uočiti da su Hrvatskoj najvjerniji gosti: Nijemci, Poljaci, Slovenci, Česi i Slovaci. Kroz godine ne pada stopa njihovog dolaska te ih je najviše stiglo u prosjeku 2022.-e godine. Hrvati također imaju naviku ljetovanja. Od ukupnog dijela turista, njih je u postotku najviše.

DRŽAVA	DOLASCI					
	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Hrvatska	15,12%	15,45%	16,99%	31,64%	22,59%	18,9%
Njemačka	12,49%	13,05%	12,87%	14,85%	17,56%	17,19%
Poljska	10,15%	9,37%	8,46%	13,06%	12,04%	10,35%

Slovenija	7,17%	7,18%	7,20%	11,85%	9,45%	8,97%
Češka	7,44%	6,85%	6,36%	8,39%	8,43%	8,86%
Slovačka	5,31%	5,13%	4,84%	3,56%	5,27%	6,6%
Austrija	5,72%	5,41%	5,08%	3,54%	5,61%	5,62%
Mađarska	4,62%	4,31%	4,19%	3,17%	3,85%	3,8%
BiH	2,80%	2,85%	3,06%	1,55%	2,09%	2,24%
Italija	2,97%	2,80%	2,71%	1%	1,22%	1,75%
Francuska	3,83%	3,73%	3,53%	<1%	<1%	1,57%
UK	2,80%	2,93%	3,01%	<1%	<1%	2,21%
Nizozemska	2,31%	2,56%	2,43%	<1%	1,93%	2,26%

Tablica 3. Dolasci turista prema zemljama

Izvor: Turistička zajednica Šibensko-kninske županije, url: <https://www.dalmatiasibenik.hr/hr/b2b/statistika/informacije-o-turistickom-prometu/>

5.4. SMJEŠTAJ

Smještaj u Šibeniku se uglavnom bazira na komercijalni, privatni smještaj – apartmani. Prema istraživanju sa airbnb-a, booking-a, laganini.com-a, trip advisora, pronađeno je preko 800 apartmana na udaljenosti 5 km od centra. Na udaljenosti 5 km od centra tu je i preko 30 vila, preko 5 vikendica, 5 hostela, 13 hotela, 1 kamp, 1 smještaj na brodu, 1 motel i 2 turistička naselja.

Izvor: <https://booking.com> , <https://airbnb.com> , <https://tripadvisor.com> , <https://laganini.com>

Jedan od najpoznatijih smještaja je Amadria Park ili hotelsko naselje bivši „Solaris”. Projektirao ga je jedan od najvećih hrvatskih arhitekata, Boris Magaš, a otvoren je 1968. godine. Nalazi se 6 km od samog centra grada. Hoteli koji se nalaze u naselju posjeduju već dugo iskustvo što se ugostiteljstva tiče, a to su: hotel Niko, hotel Ivan, hotel Jure, hotel Jakov i kids hotel Andrija. Dio su grupacije Amadrie Parka zajedno s grupom Milenij u Opatiji. Nude velik izbor sadržaja za sve uzraste kao što su: Dalmacija etno selo - turisti mogu doći i posjetiti "živi muzej" o povijesti regije kao i uživati u tradicionalnim dalmatinskim jelima koja se pripremaju ispred njih, En Vogue club – dnevni i noćni klub gdje se održavaju dani salse i ostalih vrsta plesova te jedinstveni Aquapark koji pruža nevjerojatan doživljaj.

Amadria Park sa svojim hotelima ima smještajni kapacitet od 1.545 soba, 3.039 osnovnih ležaja i 1.345 pomoćnih ležaja, što je ukupno 4.384 ležaja u hotelskom smještaju. U kompleksu naselja nalazi se još i 50 apartmana (Ville apartmani Kornati) sa osnovnih 150 ležaja i 118 pomoćnih te 16 Villa Dalmatian Star sa 64 osnovna ležaja i 32 pomoćna, vezova u Marini Solaris kojih je 290, 130 mobilnih kućica s kapacitetom od 520 osnovnih i 260 pomoćnih ležaja te Autokamp Solaris koji raspolaže s 997 smještajnih jedinica što odgovara kapacitetu od 2.991 ležaja. Prema uspoređivanju podataka iz 2019.-te godine, najviše turista boravi u hotelima, zatim u kamp i mobile resortima pa tek onda apartmanima. Većinski su to inozemni turisti koji su 2019.-te godine ostvarili 681.893 noćenja, a domaći 102.969.

Slika 2. Hotel "Jure"

Izvor: <https://www.amadriapark.com/hotel/amadria-park-hotel-jure-ex-solaris-sibenik/>

5.5. CESTOVNA INFRASTRUKTURA

Šibenik je dobro cestovno povezan s ostatkom Hrvatske. Od centra grada do prvog ulaza na autocestu A1 je vožnja automobilom 15 minuta. Na sat vremena vožnje je udaljen od dvije međunarodne zračne luke Zadar i Split. Prilaz automobilom je omogućen postojećom gradskom prometnicom duž sjeveroistočnog i istočnog ruba zone. Šetnjom iz povijesne jezgre Šibenika je potrebno 5 minuta do katedrale sv. Jakova (UNESCO) te šetnjom 5 minuta iz uvale Minerska kroz šetnjicu kanala sv. Ante do tvrđave sv. Nikole (UNESCO). Kolodvor se nalazi 3 minute hoda od samog centra te je također razvijen sa raznim polascima i dolascima iz gradova cijele RH. Do svih otoka u blizini postoji višednevnih, povratnih brodskih linija. Turisti najčešće kao jednodnevne izlete biraju Zlarin i Prvić do kojih je brodom potrebno 20-ak minuta i karta u jednom pravcu je cca 3 eura, a za višednevna putovanja biraju malo udaljenije otoke kao što su Žirje i Kaprije, do kojih je potrebno sat, sat i pol, a karta je približno 6 eura.

6. PONUDA

6.1. KULTURNA BAŠTINA

Od kulturne baštine kao najveće obilježje grada Šibenika je katedrala Sv. Jakova – značajna znamenitost za Šibenik i Hrvatsku koja je izrađena u 15.-om i 16.-om stoljeću. Uvrštena je na UNESCO-v popis svjetske baštine 2000.-te godine. Izgradili su je Juraj Dalmatinac (prva faza) i Nikola Firentinac (druga faza). Gradnja je započela 1431.-e godine i trajala do 1536.-e godine uz prekide. Zbog svog stila gradnje, spada u najznačajnije europske monumentalne katedrale, a njena posebnost je u tome što je izgrađena isključivo i samo od kamena. Kamen za gradnju donosio se sa otoka Raba, Krka, Korčule, Brača i Suska. Nikola Firentinac nije uspio završiti sa izgradnjom do svoje smrti, pa su je konačno završili Giacomo de Mestre i Bartolomeo. Od 16. stoljeća katedrala je doživjela brojne manje popravke, uglavnom zbog curenja vode. Temeljita i sveobuhvatna obnova (1843.-1860.) izvršena je u drugoj polovici 19. stoljeća, zalaganjem šibenskog arhitekta Paola Bionija i uz potporu austrijske vlade.

Nakon Drugoga svjetskog rata potpuno je obnovljena sakristija (1947.-49.), izvršena je statička sanacija katedrale zamjenom željeznih nosača (1961.), a 18. rujna 1991. tri su granate ispaljene s broda bivše JNA te probile kupolu katedrale. Oštećenja na kupoli sanirana su od 23. kolovoza 1996. do 14. ožujka 1997., a nastavljen je program održavanja (čišćenja) i nadzora.

U gradu se nalazi 14 crkava koje spadaju pod kulturnu baštinu te od kojih su najutjecajnije:

- Crkva Gospe vanka grada- nalazi se u samom centru grada s prekrasno uređenim vrtom ispred. Datira iz vremena osnivanja Šibenske biskupije 1298. godine. U unutrašnjosti crkve nalaze se četiri umjetnička oltara: Oltarna slika iznad tabernakula iz 1452. godine, Oltar sv. Kriza u pobočnoj kapeli je djelo šibenskog arhitekta Pavla Bionija iz 1845.-te godine te dva pobočna oltara: sv. Obitelj i krštenje Isusovo koji su napravljeni 1863. Crkva je obnovljena od granatiranja 1992. godine.
- Crkva sv. Ivana- nalazi se na maloj loži. Sagrađena je u 15. stoljeću pod imenom crkva sv. Trojstva. Izgrađena je u renesansno-gotičkom stilu. Na početnom stupu nalazi se kip lava čije je djelo Nikole Firentinca. Remek djela dalmatinskog srednjovjekovnog graditeljstva predstavljaju ukrasni reljefi. Zanimljiv je i zvonik na vrhu koji u sebi ima turski sat s jednom kazaljkom. Nakon što su Turci napustili grad Drniš u 18.-om stoljeću, dopremljen je u Šibenik. Trg ispred crkve stoljećima je imao ulogu za okupljanje goričkih pučana kako bi saznali sve novosti i javna događanja u gradu.
- Crkva sv. Barbare – sagrađena je početkom 15.og stoljeća. Nalazi se pokraj katedrale. Crkva je bila desakralizirana 1806.-te godine te prenamijenjena u vojno skladište, a poslije galerija dok svi sakramenti nisu prebačeni u novoootvorenu galeriju "Civitas Sacra".
- Crkva i samostan sv. Lovre- novouređeni samostan koji je otvoren i obnovljen 2007. godine. Smješten je u samo srce gradske jezgre. Prostorno je uređen na način da je vrt izgrađen u obliku križne staze s zdencem u sredini. Obrubljen je šišmirom i starinskim ružama, zasađena su začinska i ljekovita bilja te su u zidovima posađeni kapari koje je prema legendi u Šibenik donio Juraj Dalmatinac. Godine 1648. franjevci, bojeći se turske odmazde, napuštaju Visovac i dolaze u Šibenik s pučanstvom koje je iz Zagore pobjeglo na more.

Prvo su se mislili nastaniti u Skradinu ili Žirju gdje je mletački Senat dopustio da ondje sagrade samostan, međutim kako je 1649./50.-te u Šibeniku harala kuga, ostali u gradu tješiti i pomagati bolesnike. Glavna zgrada samostana, nazvana palača Foscolo, najljepša je civilna građevina 15. stoljeća u Šibeniku. Ima dvije etaže i krasi je gotički prozori s renesansnim ukrasima. Kasnije je dograđen treći kat, a na zidove su umetnuti gotički prikazi Navještenja i drugi motivi. Kako je crkva sv. Lovre bila mala, odmah se pomišljalo i na dogradnju, te je dovršena 1680. godine, a kameno pročelje obloženo je 1693. godine.

Muzeji:

- Civitas Sacra -" Sveti grad" nalazi se u staroj jezgri Šibenika, u palači Galbiani u Kalelargi. Ranije se sve nalazilo u crkvi sv. Barbare, ali zbog manjeg opterećenja je prebačeno. Stalni postav prostire se na tri etaže i sastoji se od sljedećih eksponata: Kamene, originalne skulpture Jurja Dalmatinca i Nikole Florentinca, dio najvrijednijih slika renesanse i baroka u Republici Hrvatskoj, poliptih Nikole Valdanova te bogata riznica svečanog posuđa i ruha.

Integrirani je projekt za unaprjeđenje turističke ponude temeljene na spajanju kulturne baštine palače Galbiani i katedrale sv. Jakova. Nositelj projekta je Šibenska biskupija i smatra se jednim od najvećih infrastrukturnih projekata u Hrvatskoj. Iznos projekta pokriven fondovima EU iznosi čak 30.911.666,34 kuna. Partneri na projektu su bili Grad Šibenik, Turistička zajednica grada Šibenika i Mihovil d.o.o. U sklopu palače Galbiani nalaze se galerije s povremenim izložbama, multimedijalna dvorana, suvenirnica i restoran s terasom na vrhu palače s pogledom na grad.

- Muzej Sv. Frane – muzej je edukativnog i interaktivnog sadržaja koji posjetitelje vodi u obilazak samostanske knjižnice koja je jedna od 5 najvrijednijih knjižnica u Hrvatskoj. Sadrži velik broj rijetkih i važnih knjiga, inkunabula, zapisa među kojima se ističe Šibenska molitva koja je najstariji hrvatski tekst pisan latinicom.
- Muzej grada Šibenika – Smješten je u blizini Katedrale, a utemeljen 1925.godine. Sastoji se od kulturno-povijesnog, etnografskog i

arheološkog dijela. Bavi se obradom, čuvanjem i prikupljanjem prezentacijama kulturno-povijesne baštine grada Šibenika i Šibensko-kninske županije.

- Samostanska zbirka Benediktinskog samostana sv. Luce- sadrži sakralne predmete za liturgijsku uporabu koji datiraju iz 17.og stoljeća.

Kuća umjetnosti Arsen – otvorena je 2.lipnja 2021.godine, a bila je nekadašnje kino "Odeon" kojeg se sjećaju mnoge generacije Šibenika. U novom ruhu, dano mu je ime "Kuća umjetnosti Arsen" prema velikom šibenskom umjetniku i geniju. Kuća je namijenjena održavanju raznih glazbeno-scenskih, likovnih, lutkarskih i filmskih događanja te izložbi s kojima će potaknuti daljnji rad novih i starih umjetnika. Sastoji se od dva dijela: velika dvorana i caffe bar, a na katu iznad dvorane je i mali backstage za izvođače koji tu dolaze. Dvorana također služi i za iznajmljivanje za razne sastanke, dodjele nagrada, konferencije i sl. Turisti i posjetitelji za dnevni posjet ne moraju plaćati ulaznicu. Besplatno mogu razgledati dvoranu, Arsenov kutak ili popiti piće. Objektom upravlja javna ustanova Tvrđave kulture Šibenik koja upravlja i trima tvrđavama. Misija i cilj kuće je poboljšati kvalitetu zajednice produkcijom kvalitetnog sadržaja za sve uzraste.

Šibenska gradska knjižnica – osnovana je 1922. godine. Nalazi se na glavnom gradskom trgu „Poljana" u upečatljivoj plavo-staklenoj zgradi koju je arhitekt Ivan Vitić projektirao te koja je djelo arhitekture hrvatske moderne. Smještena je na poziciji gdje je nekoć bila Narodna kavana s čitaonicom i knjižnicom na prvom katu. Posjetitelji mogu ući i čitati knjige besplatno, mogu provoditi vrijeme na računalima, gledati filmove, a upisnina za cijelu godinu iznosi 16 eura s mogućnosti članstva za turiste na 3 mjeseca što iznosi 7 eura.

Hrvatsko narodno kazalište u Šibeniku – osnovano je 1870.godine. S obzirom da je tada općina bila u lošem stanju, izgradnju i financiranje je prepustila građanima, odnosno Društvu šibenskog kazališta koje je osnovano 1864.godine. 29. siječnja 1870.-te godine je bilo svečano otvorenje.

Predviđeno je 500 sjedećih mjesta, a ispod svake druge lože postavljeni su medaljoni s imenima i stiliziranim portretima talijanskih pjesnika i skladatelja, Dante Aligheri, Carlo Goldoni, Gioachino Rossini, Vincenzo Bellini i brojni drugi.⁷

Posebna vrijednost kazališta je ta što je na stropu za vrijeme izrade, talijanski slikar Antonio Zuccaro naslikao alegorijsku sliku znamenitih i utjecajnih Šibenčana.

Mala lođa – izgrađena je u 16. stoljeću, a nalazi se na trgu Republike Hrvatske kraj Gradske vijećnice i katedrale. Nekada je služila kao mjesto gdje su se upućivali sudski pozivi i vršile javne dražbe. Danas je od nje očuvan lijepi kameni portal i tri stupa od kojih je onaj srednji bio "stup srama". Za njega su bili vezani izdajnici, prijestupnici zakona, kriminalci što se i može vidjeti jer se na dnu nalaze ostatci željeza kojim su vezani bili. Unutar znamenitosti se 1746. godine otvorila prva šibenska kavana gdje su vrijeme provodili uglavnom viši slojevi društva.

Gradska vijećnica – veoma prostrana građevina iz doba renesanse. Izgrađena je između 1533. i 1546. godine međutim glavni arhitekt nije poznat. Sastoji se od kata i prizemlja u kojem je sada restoran „Gradska vijećnica”. Turisti ondje mogu degustirati vina iz mnogih lokalnih vinarija, likere, probati razne dalmatinske specijalitete itd.

Vijećnica je nekoć bila najugledniji civilni objekt srednjeg vijeka. Smještena je na gradskom trgu odmah nasuprot katedrale. Unutrašnjost je opremljena u skladu s potrebama vijećnice te prostorno organizirana.

Šibenske tvrđave – šibenske tvrđave su velik dio kulturne ponude grada Šibenika. Izgrađene nekada kao obrana od tadašnjih Turaka, danas su prava turistička atrakcija. Sve su unutar kilometar-dva zračne linije. Ukupno ih je četiri, a o njima se nešto više može pronaći u nastavku ovog rada.

Hrvatski Centar koralja Zlarin – nalazi se na otoku Zlarinu, a službeno je započeo s radom 2. lipnja 2023. godine. Na zanimljiv i inovativan način je prezentirana priča u tradiciji dugoj sto godina što se tiče koralja. U prvih mjesec dana od otvorenja je centar posjetilo više od 4500 tisuća ljudi, a njime upravlja javna ustanova Tvrđave kulture Šibenik koja ujedno upravlja i trima šibenskim tvrđavama.

⁷ <http://www.hnksi.hr/stranice/hrvatsko-narodno-kazaliste-u-sibeniku/3.html> HNK Šibenik, 2023.

Koraljaštvo je kulturno naslijeđe i veliki dio Zlarina te na ovakav način postaje pokretač otoka kao destinacije i pojmu o očuvanju bioraznolikosti.

Memorijalni centar Faust Vrančić – otvoren je u rujnu 2012.godine u čast velikom šibenskom izumitelju, jezikoslovcu, inženjeru i svećeniku Faustu Vrančiću. Nalazi se na otoku Prviću (Prvić Luka).

U unutarnjem dijelu prostora su postavljene njegove makete i izumi, dok su na vanjskom dijelu također makete i izumi, ali u stvarnoj veličini. Paralela je Centru koralja na Zlarinu jer oboje na isti način pridonose zajednici.

6.2. PRIRODNA BAŠTINA

Kanal sv. Ante - Kanal je prirodni fenomen koji zadivljuje svojom ljepotom. Nazvan po sv. Anti Opatu jedini je prirodni morski put do Šibenika. Nekada je od Osmanlija štitio ulaz u Šibenski zaljev, što ga čini jednom od najsigurnijih uvala na istočnoj obali Jadranskog mora. Dug je oko 2500 metara. Prirodnu vrijednost kanala čine top geomorfološke značajke i tipična mediteranska vegetacija.

Kanal karakteriziraju šume crnog hrasta i alpskog bora, čak 56 vrsta školjkaša, obilje ribe i 600 vrsta biljaka. Prirodne ljepote su nadohvat ruke s prekrasnom panoramom Šibenika s jedne strane i tvrđave Sv. Nikole s druge strane. S juga uz kanal nalazi se poznata Šibenska šetnica.

Pogodna za šetnje, vožnju bicikla, izlazak u prirodu, a duga je čak 4,4 km. Do nje se može doći biciklom, pješice, automobilom te vodi do tvrđave sv. Nikole. Na pola puta se nalazi posjetiteljski centar „Kanal sv. Ante”

Park Šuma Gvozdеноvo – uređena šuma s šetnicom namijenjenoj za šetnje ili trčanje s vidikovcem sa kojeg postoji prekrasan pogled na šibenski arhipelag. Izgrađeno je dječje igralište i posebni dio sa spravama za one koji žele rekreativno vježbati.

Perivoj Roberta Visianija – podignut je oko 1835.godine, a nalazi se u samom centru između šibenske rive i Poljane. Jedan je od najljepših dalmatinskih parkova u kojemu je spojen krajolik i perivojna kultura. Ime je dobio po hrvatskom botaničaru s talijanskim porijeklom, Robertu Visianiju, koji je istraživao tadašnju floru i proslavio Šibenik.

NP Krka – proteže se uz rijeku Krku, a smješten je svega par kilometara sjeveroistočno od Šibenika. Teče kroz 79 km dug kanjon, protječe kroz Prokljansko jezero te utječe u šibenski zaljev. Status NP-a je dobio 24. siječnja 1985.godine.

Velik dio turista svake godine obilazi NP. Uz duž rive u Šibeniku postoje mnogobrojne agencije koje organiziraju izlet brodom ili autobusom do parka uz ručak i ostale aktivnosti, a prosječna cijena u srcu sezone je 80 eura.

NP Kornati – nacionalni park čini skupinu od više otoka, ukupno 89 uključujući hride i otočiće. Površina mu je 220km² i nalazi se sjeverozapadno od Šibenika. Nacionalnim parkom je proglašen 1980.godine i od tada ima zaštitu. Također kao i sa NP Krka, turisti ga masovno obilaze, a agencije pružaju mnogobrojne usluge prijevoza i izleta.

6.3. DOGAĐANJA

Međunarodni dječiji festival – prvi put je festival održan 1958.godine kao realizacija i inovacija nekolicine koji su bili zaljubljeni u umjetnost posvećenoj djeci, a nedugo nakon toga stvara se kao veliki festivalski mehanizam. Festival općenito počne kroz lipanj i traje dva tjedna. U ponudi su razni sadržaji namijenjeni najmlađima, filmovi na stepenicama starog dijela grada, novinarske radionice, radionice filma, videa i kiparstva, slikanja, stripova, glazbe, plesa itd. Na šibenskim ulicama nastaje razigrana i bujna atmosfera puna dječjih glasova i smijeha. Festival na dan otvorenja obilježava i veliki, raskošan vatromet.

Slika 3. MDF Šibenik

Izvor: <https://images.app.goo.gl/dLjN7jYDKKiQ289FA>

Šibenik Dance Festival – festival koji je od visoke vrijednosti te se održava u Šibeniku tijekom srpnja na Poljani, tvrđavi Barone i tvrđavi Mihovil. Obilježje je suvremenog plesa koji izvode jedni od najtalentiranijih plesača, koreografa i umjetnika te svima daje mogućnost i nadu s ciljem poticanja. Na izvedbu može doći tko želi te podržati nečiji rad i trud.

Klupske večeri – Svakog se četvrtka kroz srpanj, kolovoz i rujna održavaju tradicionalne dalmatinske a cappella izvedbe tkz. klape u organizaciji Turističke zajednice grada Šibenika. Sve se odvija na malom trgiću zvanom „Mala Loža“ kraj crkve sv. Ivana. Posjetitelji mogu doći prije samog početka, popiti piće u obližnjem kafiću ili uzeti piće sa sobom i sjesti na kamene stijenke te uživati.

Šibenska šansona – poznati šibenski festival velike važnosti zbog svoje umjetnosti i kvalitete. Zauzeo je mjesto među vodećim hrvatskim festivalima zbog velikog truda i predanosti, birajući najbolje hrvatske izvođače, stihove i autore. Posebna značajka je ta što izvođači sve svoje skladbe izvode isključivo uživo bilo to uz pratnju klape, orkestra ili samostalnog izvođenja uz odabrani instrument. Program se dijeli na dva dijela: Večer novih skladbi i Večer starih skladbi. Festival počinje prvi vikend nakon blagdana Velike Gospe, krajem osmog mjeseca.

Srednjovjekovni sajam – održava se za vrijeme proslave šibenskog zaštitnika sv. Mihovila u rujnu. Tijekom sajma, cijeli grad i ulice poprimaju štih srednjeg vijeka, a posjetitelji mogu uživati u raznim sadržajima poput viteških borbi, plesa, večernjim pomorskim bitkama, ponudi sajma, paljbi iz topova, jahanju konja itd.

Slika 4. Srednjovjekovni sajam

Izvor: <https://images.app.goo.gl/Um5xp9n6MR1VCi6v7>

Music festivali – održavaju se na otoku Obonjanu, gradskoj plaži Banj, uvali „Martinska“, a namijenjeni su onima koji imaju želju provesti party-aktivan odmor u Šibeniku.

Šibenik spring festival – urbani festival van turističke sezone namijenjen svim generacijama. Uređuje se i ukrašava perivoj Roberta Visianija kao nadomak ljetu te šibenski lokalni barovi postavljaju svoje „kućice“.

Kućice su vanjske jedinice na kojima posjetitelji mogu kupiti piće ili probati street food hranu dok uživaju u plesu i glazbi. Nastupaju razni izvođači, dj-evi, a godine 2023. je festival otvorio Tedi Spalato.

Advent u Šibeniku – advent je podijeljen u dva dijela. Jedan se nalazi u perivoju Roberta Visianija, a drugi ispred hotela Jadran. Na adventu je moguće poslužiti se hranom i pićem šibenskih ugostitelja te nastupaju razni domaći izvođači. Na trgu „Poljana“ je smješteno klizalište, a značaj ima i tradicionalno ispuštanje lampiona također s trga u duhu novogodišnjih, dobrih želja. Sav skupljeni novac od istih ide u dobrotvorne svrhe i donacije.

7. ŠIBENSKE TVRĐAVE KAO VELIK DIO TURISTIČKE PONUDE

Grad Šibenik je okružen sa 4 tvrđave. Sve zajedno čine fortifikacijski sustav grada koji se počeo razvijati prije nekoliko stotina godina, ali je počeo biti glavna atrakcija grada Šibenika tek prije nekoliko godina.

Cilj gradnje tvrđava je bio obrana grada od tadašnjih neprijatelja što su bile Osmanlije. Imena tvrđava su: Sv.Ivan, Sv.Mihovil, Sv.Nikola i Barone. Tri tvrđave se nalaze na maloj međusobnoj udaljenosti u obliku trokuta dok je četvrta na samom ulazu u Šibenik s mora, u kanalu Sv. Ante. Udaljenost iznosi nekoliko kilometara zračne linije.

Tvrđave su godinama imale status zapuštenih gradskih atrakcija potpuno neiskorištenog potencijala. Na njima su se okupljali mladi, organizirale su se večernje zabave, bile su glavna šetališta za kućne ljubimce, slobodnu rekreativnost itd. Pristupačnost nije bila na razini i svaki je posjet bio rizik od opasnosti za posjetitelje zbog neodržavanosti tvrđava.

Početak 2010.-te godine su pokrenute ideje i priče oko uređenja tvrđava, a 2012.-te godine konačno i kreću radnje na uređenjima tvrđava zahvaljujući sredstvima iz europskih fondova. Konkretno se najviše radilo na uređenju tvrđave Sv. Mihovila.

7.1. TVRĐAVA SV. MIHOVILA

Tvrđava Sv.Mihovila je najstarija od četiri šibenske tvrđave. Spada u najznačajnije kulturno-povijesne spomenike. Izvorište je grada koji se prvi put u povijesti spominje 1066.godine. Izgrađena je na dosta strmoj stijeni kako bi branila i kontrolirala šibensku lagunu i ostale važne koridore Dalmacije te je bila zaklon tadašnjem stanovništvu. Ime je dobila po maloj crkvi koja je izgrađena u zidinama tvrđave još u 12.-om stoljeću. Nakon projekta uređenja, tvrđava je dobila otvorenu pozornicu s 1077 sjedećih mjesta i gastro-kulturni centar. Na pozornici su nastupile mnoge svjetske i hrvatske zvijezde što ju čini jednom od najprestižnijih pozornica u regiji.

REVITALIZACIJA:

Prihodi: Europski fond za regionalni razvoj

Datum početka i završetka projekta: 28. travnja 2012. – 15. srpnja 2014.

Ukupna vrijednost projekta: 1.666.436,16 EUR

Iznos odobrenih sredstava iz EU fondova: 999.947,40 EUR

Iznos nacionalnog sufinanciranja: 666.488,76 EUR⁸

7.2. TVRĐAVA BARONE

Gradnja je počela 1646.godine u ljetu te se gradila paralelno s tvrđavom Sv. Ivana koja je udaljena 200-tinjak metara. Izgrađene su u manje od dva mjeseca s ciljem obrane grada od Osmanlija. Zapovjednik obrane je bio Barun von Degenfeld zahvaljujući kojem su odbijeni napadi. Po tadašnjem zapovjedniku je i sama tvrđava dobila ime.

Tvrđava Barone predstavlja kulturno-regionalnu turističku atrakciju koja je uspješnom revitalizacijom uz pomoć najnovije i najmodernije tehnologije proširene stvarnosti uspjela pružiti pogled u prošlost Šibenika.

⁸ <https://www.tvrdjava-kulture.hr/hr/tvrđava-sv-mihovila/revitalizacija-tvrđave/>

U ugovoru sa EU je odlučeno da se ne smije prodavati ništa šta nije lokalno. U bistrou koji je također izgrađen posjetitelji sve mogu okusiti, a u Barone Shopu (suvenirnici) kupiti razne suvenire, ulja, rakije itd.

REVITALIZACIJA:

Prihodi: Europski fond za regionalni razvoj

Datum početka projekta: 17. lipnja 2014.-29.01.2016.

Ukupna vrijednost projekta: 1.377.165 EUR

Iznos odobrenih sredstava iz EU fondova: 993.900 EUR

Iznos nacionalnog sufinanciranja: 383.265 EUR⁹

7.3. TVRĐAVA SV. IVANA

Izgrađena je 1646.-te godine sjeverno od šibenske jezgre. Ime je dobila po crkvi koja se tamo nalazila dugi niz godina. Sagrađena je na ljetu sukladno s tvrđavom Barone kao glavna točka obrane neposredno pred veliki napad. Tvrđavu su izgradili Šibenčani prema nacrtu fra Antonija Lenija iz Genove.

Kroz godine je tvrđava Sv. Ivana također postala zapuštena no 2016.-te godine je pokrenut projekt i za njeno uređenje kako bi svoju priču prezentirala posjetiteljima. Plan projekta je uključivao sanaciju oštećenja na zidinama, rekonstrukcije srušenih objekata, uređenje prostora tvrđave sukladno originalnom stanju te njihovo ispunjavanje znanstveno-edukativnim, kulturnim i zabavnim sadržajima. Tvrđava je otvorena 3.6.2022. godine, a iza tvrđave se smjestio i studentski kampus.

REVITALIZACIJA:

Projekt je prijavljen na natječaj „Priprema i provedba integriranih razvojnih programa temeljenih na obnovi kulturne baštine“ 29.siječnja 2016.-te godine. U kolovozu te iste godine je projekt i odobren te je grad Šibenik na temelju toga dobio bespovratna sredstva iz EU fondova za regionalni razvoj čime se nastavilo daljnje obnavljanje fortifikacijskog sustava.

⁹ <https://www.tvrdjava-kulture.hr/hr/tvrđava-barone/revitalizacija-tvrđave/>

7.4. TVRĐAVA SV. NIKOLE

Za razliku od ostalih tvrđava, ova je tvrđava okružena sa svih strana morem. Trokutastog je oblika i sredinom 16.stoljeća biva podignuta na ulazu u kanal Sv.Ante. Cilj gradnje je bio obraniti grad od napada s mora. Projektirao ju je mletački inženjer Michele Sammichelle i tek je kasnije uzastopnim nasipom povezana s kopnom“ . U lipnju 2019.-te godine je počela biti dostupna za sve posjetitelje te se smatra jednom od najvažnijih hrvatskih pomorskih i najljepših renesansnih spomenika.

REVITALIZACIJA:

U tri godine je za uređenje i obnovu uloženo 5 milijuna kuna. 4 milijuna je iz proračuna Šibensko-kninske županije dok je ostatak financiralo Ministarstvo kulture. Napravljeni su radovi što se tiče deratizacije objekta, sanacija, sigurnosne ograde, pristanište za brodove te je konačno odvezen i veliki otpad koji se tamo godinama nakupljao. Samom revitalizacijom je omogućen organiziran i osiguran pristup lokalitetu.

Slika 5. Tvrđava sv. Nikole UNESCO

Izvor: <https://images.app.goo.gl/o44Xf4RMiqBXjqLUA>

7.5. DOPRINOS DESTINACIJI

Samim ulaganjima u ove već postojeće potencijale, Šibensko-kninska županija i grad Šibenik pridonose prvenstveno turističkoj infrastrukturi zajedno s ciljem povećanja razine blagostanja u županiji. Pridonose samoj promociji kulturnih i ostalih atrakcija s kojim potiču razvijanje i nastajanje lokalnih mikro, malih i srednjih poduzeća sukladno s tehnološko-inovativnim uslugama te pridonose održivom gospodarskom razvoju grada Šibenika i okolne regije.

Sukladno svime, pokrenuši navedene revitalizacije tvrđava, otvorila su se mnoga radna mjesta za konobare, kuhare, zaštitare, radnike u suvenirnicama, radnike na info pultovima, ulazima na tvrđave itd. Također su nastale brojne poslovne suradnje npr. ceterinzi od strana ugostiteljskih poduzeća u gradu Šibeniku, zatim gradska čistoća koja je zadužena za održavanje biljnog svijeta na tvrđavi Barone te njenu urednost, firma Bubamara koja je zadužena za održavanje čistoće unutar objekata, suradnje vezane za prodaju i distribuciju proizvoda šibenskih opg-ova u suvenirnicama i mnoge druge.

8. LIFESTYLE

8.1. GASTRONOMIJA

Odbor UNWTO-a za turizam i konkurentnost (CTC) definira gastronomski turizam kao vrstu turističke aktivnosti koju karakteriziraju iskustva posjetitelja vezana uz hranu i srodne proizvode te turističke aktivnosti. Gastronomija odražava kulturu, naslijeđe, tradiciju i osjećaj zajedništva različitih naroda. U mnogim je destinacijama gastronomija postala strateški sektor koji doprinosi bogatstvu i zapošljavanju, stvarajući vrijednost za cijeli lanac vrijednosti od proizvodnje kvalitetne hrane, njezine transformacije, do hotelskih ili turističkih tvrtki i promocije brenda zemlje. Hrvatsku kuhinju možemo podijeliti na nekoliko regionalnih kuhinja kao što su istarska, dalmatinska, dubrovačka, lička, zagorska, međimurska, podravska i slavonska. Svako mjesto ima svoju jedinstvenu kulinarsku tradiciju, koja nije nužno poznata u drugim dijelovima Hrvatske.

Šibenik, mediteranski grad, svoju ponudu i gastronomiju uglavnom bazira na ribi, plodovima mora, voću i povrću te maslinovom ulju za razliku od kontinentalnih djelova gdje su to većinom mesnati i teži specijaliteta. Neki od specijaliteta su:

- Peka
- Riba na gradele
- Skradinski rižot
- Brudet
- Pašticada
- Soparnik

- Rafioli
- Crni rižot
- Bakalar
- Salata od hobotnice
- Marinirani inćuni, sardine

Šibenik obiluje ugostiteljskim objektima koji nude uslugu pružanja jela i pića, a jedan od najpopularnijih je restoran Pelegrini koji se nalazi ispred katedrale Sv. Jakova.

Već je treću godinu za redom proglašen najboljim restoranom, a i spada u skupinu 3 top hrvatska restorana s Michelinovom zvjezdicom. Filozofija vlasnika i chefa Štefan Rudolfa je povezivanje modernog i tradicionalnog. U njegovoj organizaciji je i event Chef's stage, projekt koji ima cilj promoviranja tradicionalne kuhinje u Šibeniku. Dolaze mnogobrojni, profesionalni chefovi iz cijeloga svijeta, a sudionicima se pruža prilika za novim saznanjima i učenja novih tehnika.

8.2. VINARIJE

Vinarije u okolici Šibenika su u sve većem razvoju i rastu. Pretežito dolaze iz raznih OPG-ova i imaju veliku ponudu kvalitetnih vina, rakija i likera. Zbog pogodne klime za uzgoj, najveću prednost imaju debiti, maraštine, pošipi, babići, opoli te domaća pjenušava vina uz lozovače, travarice, pelinkovce te likere od višnje, oraha, datulja itd. Najpoznatije vinarije su: Vinarija "Sladić" u Plastovu, Vinarija "Vina Rak" u Dubravi, "Etnoskelin" u Drinovcima, Vinarija "Baraka" na ulazu u Šibenik, Vinarija "Testament" u Jadrtovcu te vinarija "Vinoplod" koja se nalazi 5 minuta od samog centra grada.

8.3. SUVENIRI

Svaka destinacija, zemlja ili mjesto ima svoju tradiciju, običaje i nešto unikatno što ih dodatno specificira, pa tako i Šibenik. U ovom slučaju to su:

Šibenski botun – postoji još od davne povijesti Šibenika, a uloga mu je bila krasiti narodne muške nošnje. Tijekom prethodna dva, tri desetljeća, prepoznat je kao jedan od šibenskih suvenira kojeg HTZ 2007.-e godine proglašava kao najoriginalniji hrvatski suvenir. Original botun izrađen je od srebra no danas se može pronaći i od zlata ili aluminijska. Može se kupiti u obliku ogrlica, naušnica, igli za kravatu, privjesaka itd.

Šibenski bagatin – u vrijeme Mlečana, Šibenik je bio prvi grad koji je započeo kovanje vlastitog novca te koji je u skorije vrijeme službeno pušten u promet i slobodno kovanje. Bio je platežno sredstvo više od dva stoljeća. S jedne strane novčića je bio iskovan lik sv. Marka koji je bio zaštitnik Venecije, a na drugoj strani je sv. Mihovil, zaštitnik grada.

Šibenska kapa – jedna od najprepoznatljivijih simbola grada Šibenika. Narančaste je boje ukrašena vezenim, crnim ukrasima koji se zovu bouli, bule ili bovuli.

Danas se stari oblik šešira čuva u Državnom etnografskom muzeju u Beču, Etnografskom muzeju u Splitu, Etnografskom muzeju u Zagrebu, Narodnom muzeju u Zadru, Muzeju grada Šibenika, Muzeju grada Drniša i Kninskom muzeju. Današnja šibenska kapa je zapravo mješavina šibenske i drniške. Umijeće izrade šibenske kape nematerijalno je kulturno dobro. Mnogi javni dužnosnici diljem svijeta promovirali su Šibenik i Šibensku kapu kao povijesni hrvatski proizvod, a ponajviše hrvatski tenisač Goran Ivanišević kod Pape na primanju 1995. godine, 27. listopada.

Slika 6. Šibenska kapa

Izvor: <https://kamenjar.com/sibenska-kapa/>

8.4. IZLETI

Mnogobrojni turisti koji dolaze u Šibenik tijekom svog boravka posjete još dodatne lokalitete i atrakcije u blizini grada. Razlog tome je pogodan položaj grada na sjeveru Dalmacije. U županiji se na primjer nalaze dva nacionalna parka, Kornati i Krka, koji nisu puno udaljeni od grada i može se otići na višednevne ili pak jednodnevan izlet, otoci Prvić i Zlarin do kojih je razvijena brodska svakodnevna linija, obližnja turistička mjesta Vodice, Primošten, Brodarica, Zaton, Jadrija, Raslina itd.

9. INOVACIJE

9.1. ŠIBENIK AUDIO VODIČ

Šibenik audio vodič je pohvaljujuća inovacija skorijeg vremena koja uz pomoć današnje tehnologije i tehnike, turistima omogućuje lakši obilazak i posjet znamenitostima grada.

Aplikacija je napravljena na način da kroz 26 tema s podtemama audio vođenja, nastoji na što bolji način predstaviti kulturno-povijesnu baštinu, spomenike, povijest grada, važne događaje, znamenite stanovnike te zanimljive činjenice o gradu na čak 4 različita jezika (hrvatski, engleski, njemački i talijanski). Korisnik aplikacije može samostalno pokrenuti neku od ponuđenih tema po želji i slušati u bilo kojem trenutku, a postoji i opcija automatskog vođenja gdje pomoću GPS signala aplikacija prepoznaje trenutnu lokaciju, blizinu neke znamenitosti ili vodi korisnika na određenu lokaciju gdje započinje priču.

Korisniku su također i prikazane obližnje znamenitosti koje spadaju u teme i nalaze se u blizini njegovog obitavanja. Aplikacija od korisnika ne zahtjeva nikakve osobne podatke ili podatke o mobilnom uređaju čime ulijeva povjerenje i sigurnost. Audio vodič sigurno ima doprinos destinaciji jer pomoću njega korisnici obogaćuju znanje o samom gradu i njegovoj povijesti te ostavlja dojam brižnosti i važnosti o turizmu i trendovima kao i o samom turističkom snalaženju u destinaciji, a korisnicima koji su u većem broju slučajeva turisti, svakako omogućuje lakše i brže snalaženje na putovanju.

10. PROMOCIJA

10.1. " GAME OF THRONES " LOKACIJE

Odlična reputacija gradu je i sigurno pojavljivanje kao jedna od filmskih lokacija uz Dubrovnik i Split, u popularnom serijalu "Game of thrones". Prikazana su četiri dijela grada; katedrala sv. Jakova, tvrđava sv. Nikole i gradske konture starog dijela grada. Katedrala je poslužila kao dio scenske opreme u petoj sezoni, devetoj epizodi kad Šibenik portretira grad " Braavos".

Na tvrđavi Sv. Ivana je snimljena jedna od borbi u gradu "Meereenu", a konture starog dijela grada i tvrđava sv. Nikole su scenski snimljene u petoj sezoni. NADOPUNITI

Slika 7. Game of thrones

Izvor: <https://twitter.com/gotlikelocation/status/1051880664746926081?lang=ca>

10.2. POZNATI ŠIBENČANI

Dražen Petrović – još poznat pod nazivom "hrvatski Mozart", jedan od najboljih hrvatskih i svjetskih košarkaša. Svoju košarkašku karijeru započinje u Šibeniku, a kroz godine nastavlja u Ciboni te NBA klubovima. Karijeru nažalost zaustavlja prometna nesreća u kojoj Dražen gubi život 1993. godine.

U Šibeniku pokraj sportske dvorane u kvartu Baldekin te pokraj caffè bara koji nosi ime "Mozart", se nalazi brončani kip u spomen Draženu, a 200 metara južno na trgu Dražena Petrovića trodimenzionalna lopta s brončanim patikama.

Arsen dedić – hrvatski pjesnik, kantautor, skladatelj i književnik. Rođen u Šibeniku 28. srpnja 1938.-e godine. Autor je mnogih misaonih i ljubavnih pjesama i šansona te stječe mnogobrojne poklonike. Preminuo je 17. kolovoza 2015.-e godine u Zagrebu.

Dario šarić – hrvatski profesionalni košarkaš. Rođen u Šibeniku 1994. godine kad i započinje svoju košarkašku karijeru.

Goran višnjić – hrvatski producent i glumac koji se proslavio u američkim filmovima i serijama. Rođen je u Šibeniku 1972. godine.

Maksim Mrvica – najpopularniji hrvatski pijanist. Svako ljeto održava koncert na tvrđavi sv. Mihovila.

11. SWOT MATRICA TURIZMA ŠIBENIKA

SNAGE	SLABOSTI
• Geografski potencijal • Razvijena cestovna infrastruktura • Bogata kulturna i prirodna baština • Nezagađenost • Politička stabilnost • Niska stopa kriminala u državi • Prepoznatljivost okolini • Aktivna suradnja sa regionalnim i inozemnim pozorištima • Obrazovano stanovništvo • Sigurna valuta	• Prevelika oslonjenost na turizam (more) • Nedovoljna povezanost s domaćom potrošnjom • Zagušenost prometnica tijekom sezone • Nedostatak vlakova, autobusa • Nedovoljna svijest o zagađivanju okoliša • Nedovoljna zaštita područja prirode • Pogrešni ljudi na određenim radnim mjestima
PRILIKE	PRIJETNJE
• Ugošćavanje različitih globalnih umjetnika (Npr. koncert Emeli Sande na Mihovilu) • Prijave na različite projekte razvoja (EU fondovi) • Gostoprimstvo i davanje pogodnosti turistima/gostima koji nam se uvijek vraćaju • Edukacija radne snage • Poticanje lokalnih i malih poduzetnika • Stvaranje novih i zanimljivih atrakcija (Npr. Aqua parkovi, festivali itd.) • Uvođenje događanja kroz cijelu godinu kako bi se potaknuo cijelogodišnji turizam i smanjila sezonalnost	• Velik rast cijena • Visok porez • Recesija • Korupcija • Narušavanje odnosa s državama/dobavljačima koji su važni partneri • Konkurentske jeftinije zemlje • Zagađenje Jadranskog mora • Krize i situacije koje utječu na turizam (npr. Covid) • Odlazak mladih ljudi

12. ZAKLJUČAK

Ključan čimbenik je suradnja svih dionika turističkog prometa tj. svih zainteresiranih za njen razvoj, za jedno kvalitetno upravljanje i razvoj određene turističke destinacije. Bez te suradnje koja bi trebala biti temeljena na strategijama, ciljevima i zajedničkim vizijama nije moguć održivi razvoj. Turističke atrakcije počele su implementirati nove tehnologije za poboljšanje doživljaja posjetitelja. Neka povijesna mjesta koriste tehnologije, kao što je proširena stvarnost, kako bi oživjeli prošlost. U međuvremenu, svakodnevno se planiraju i zamišljaju nove turističke inovacije i ideje koje koriste tehnologiju i resurse za što bolje stvaranje same atrakcije na način koji je prije samo nekoliko godina bio nemoguć. Upravo je iz tog razloga primjer kvalitetnog upravljanja atrakcijom i resursima grad Šibenik. Iz ničega je stvoreno nešto samo zbog uspjeha prepoznavanja vlastitog neiskorištenog potencijala. Ovi projekti su gradu Šibeniku bili samo okidač za još bolji razvoj turizma i pogleda na Šibenik kao na grad kulturnog turizma. Bez turističkih atrakcija ne bi bilo ni turizma te je iz tog razloga bitno da imaju primarne i sekundarne elemente, pozitivan imidž te da su atraktivne jer je njihova glavna zadaća ipak vratiti stare i privući nove turiste na način koji će kasnije posjetom omogućiti zadovoljstvo specifičnih potreba turista i očekivanja.

13. LITERATURA

Knjige:

Gržinić, J. (2019.): *Uvod u turizam – povijest, razvoj i perspektive* (Autorska knjiga)

Magaš, D. (1997). *Turistička destinacija*. Opatija: Hotelijerski fakultet

Dr. Ferdo Čulinović (1976.): *Šibenik od pada Venecije do sloma francuske vlasti (1797-1813); "Šibenik-spomen zbornik o 900. obljetnici"*

Pavić, J., Bakula, A., (2018.): *Šibenik- the city of fortresses* (Publicirano od strane instituta Tvrđave kulture Šibenik)

Krnić, A. (2013.): *Šibenik – upoznajte grad i njegovu okolicu*

Grubišić, S. (2006.): *Šibenik*

Časopisi:

Arambašić, V. (2023.): *Šibenik in your pocket*

Projekti, izvješća, disertacije:

Solaris d.d. (2019.): *Godišnje financijsko izvješće društva za 2019.godinu*

Bogdan, Z, Grubić, K. (2013.): *Projekt revitalizacije tvrđave sv. Mihovil – Razvoj branda grada Šibenika kao prvorazredne destinacije kulturnog turizma*

Karađole, D. (2022.): *Izvješće o radu direktora turističkog ureda u periodu od 01.01.- 31.12.2021.*

Vitasović, A. (2012.): *Ekonomija doživljaja i konkurentnost hrvatske turističke ponude – doktorska disertacija*, Pula: Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, Fakultet ekonomije i turizma „Dr. Mijo Mirković“

Internetski izvori:

Autor: Dalmatiasibenik, Dostupno na URL:

<https://www.dalmatiasibenik.hr/hr/b2b/statistika/informacije-o-turistickom-prometu/>

Pristupljeno: 1.7.2023.

Autor: Dalmatiasibenik, Dostupno na URL: <https://www.dalmatiasibenik.hr/> Pristupljeno: 1.7.2023.

Autor: Službena stranica grada Šibenika, Dostupno na URL: <https://www.sibenik.hr/clanci/tedi-spalato-otvara-treci-sibenik-spring-festival/11844.html>
Pristupljeno: 1.7.2023.

Autor: Službena stranica grad Šibenika, Dostupno na URL: <https://www.sibenik.hr/>
Pristupljeno: 1.7.2023.

Autor: TZ grada Šibenika, Dostupno na URL: <https://www.sibenik-tourism.hr/> Pristupljeno: 2.7.2023.

Autor: Udruženje obrtnika Šibenik, Dostupno na URL: <http://uosibenik.hr/srednjovjekovni-sajam/> Pristupljeno: 2.7.2023.

Autor: Glazbena udruga Šibenik, Dostupno na URL: <https://www.sansona-sibenik.com/?tip=stranica&id=1&title=o-festivalu> Pristupljeno: 2.7.2023.

Autor: Plesni ansambl Sjene, Dostupno na URL: <https://www.sjene.hr/index.php/produkcija/sibenski-plesni-festival-2/97-5-sibenik-dance-festival> Pristupljeno: 2.7.2023.

Autor: Dalmatiasibenik, Dostupno na URL: <https://www.dalmatiasibenik.hr/hr/dogadanja/medunarodni-djecji-festival/> Pristupljeno: 1.7.2023.

Autor: Javna ustanova Priroda Šibensko-kninske županije, Dostupno na URL: <https://www.kanal-svetog-ante.com/hr/atrakcije-u-kanalu> Pristupljeno: 3.7.2023.

Autor: Službena stranice Wikipedije, Dostupno na URL: https://hr.wikipedia.org/wiki/Nacionalni_park_Krka Pristupljeno: 3.7.2023.

Autor: Službena stranice Wikipedije, Dostupno na URL: https://hr.wikipedia.org/wiki/Nacionalni_park_Kornati Pristupljeno: 3.7.2023.

Autor: Nacionalni portal Privatni smještaj, Dostupno na URL: <https://portal.privatnismjestaj.hr/clanak/kulturna-bastina-sibenika> Pristupljeno: 1.7.2023.

Autor: Službena stranice Tvrđave kulture, Dostupno na URL: <https://www.tvrdjava-kulture.hr/> Pristupljeno: 2.7.2023.

Autor: Terradalmatica, Dostupno na URL: <https://www.terradalmatica.hr/blog/sibenske-tvrdave> Pristupljeno: 3.7.2023.

Autor: DZS.HR, Dostupno na URL: <https://podaci.dzs.hr/hr/podaci/turizam/dolasci-i-nocenja-turista/> Pristupljeno : 4.7.2023.

Autor: Juraj Dalmatinac- Društvo za očuvanje šibenske baštine. Dostupno na URL: <http://www.sibenske-starine.info/> Pristupljeno: 17.8.2023

14. POPIS SLIKA

Slika 1. Šibenik srednji vijek.....	5
Slika 2. Hotel "Jure".....	9
Slika 3. MDF Šibenik	16
Slika 4. Srednjovjekovni sajam	17
Slika 5. Tvrđava sv. Nikole UNESCO	21
Slika 6. Šibenska kapa.....	24
Slika 7. Game of thrones	26

15. POPIS TABLICA

Tablica 1. Turistička statistika 1994.-2005.	6
Tablica 2. Turistička statistika 2016.-2022.	7
Tablica 3. Dolasci turista prema zemljama	8

16. SAŽETAK

Šibenik je grad s bogatom prošlošću koji se smjestio na središnjem dijelu Jadrana. Poznat još i kao „Krešimirov grad“, prvi put se spominje na Božić 1066. godine. Karakterizira ga razvedena obala s mnoštvo otočića te krški reljef s sredozemnom klimom gdje su ljeta vruća i suha, a umjereno hladne zime. Početak turističke ere počinje 1997. godine od kada se postepeno kreće povećati broj turističkih dolazaka i noćenja. Od tada kreće i rad na cestovnim infrastrukturama, smještajnim kapacitetima, osmišljanju planova i programa za daljnji razvitak. Nudi bogatu kulturnu ponudu koja uključuje veći broj crkvice, trgova, zanimljivosti, među kojima su dvije najvažnije turističke atrakcije; katedrala sv. Jakova i šibenske tvrđave. Ne zaostaje ni u prirodnoj baštini gdje je neizostavan dio Kanal sv. Ante kao ni u događanjima gdje je već dobro poznat Međunarodni dječiji festival zbog kojeg je grad dobio nadimak kao „Šibenik-grad djece“. Prethodnih nekoliko godina je dosegao značajno visoku razinu zbog iskorištavanja svih resursa i potencijala na pravi način te osmišljavanja događaja van turističke sezone kako bi privukao turiste ili ljude iz drugih dijelova Republike Hrvatske kroz cijelu godinu. Zbog dobro osmišljenog, ali ne još dovoljno velikog opsega događanja, Šibenik je destinacija pogodna za apsolutno sve generacije. Oni najmlađi su u mogućnosti sudjelovati na raznim radionicama MDF-a, ŠDF-a, adolescenti su u mogućnosti otići na muzičke festivale koji se održavaju na susjednim otocima ili pak mjestima na kratkoj udaljenosti od centra grada, dok oni najstariji mogu uživati u večernjim klapama. Zahvaljujući dobroj prepoznatljivosti turističke potražnje, očekivanja su da će Šibenik kao turistička destinacije iz godine u godinu samo rasti te težiti blagostanju na ne lokalnoj već i široj razini.

Ključne riječi: Šibenik, destinacija, kulturna ponuda, prirodna baština, događanja, blagostanje

17. SUMMARY

Šibenik is a city with a rich past, located in the central part of the Adriatic. Also known as "Krešimir's town", it was mentioned for the first time on Christmas in 1066. It is characterized by an indented coast with many islets and a karst relief with a Mediterranean climate where summers are warm and dry and winters are moderately cold. The beginning of the tourist era began in 1997, when the number of tourist arrivals and overnight stays gradually increased. Since then, work has begun on road infrastructure, accommodation facilities, and the creation of plans and programs for further development. It offers a rich cultural offer that includes a large number of churches, squares, attractions, among which are the two most important tourist attractions; Cathedral of St. Jakov and Šibenik fortresses. It does not lag behind in terms of natural heritage, where the most popular are the Kanal sv. Ante, National Park Krka, National Park Kornati, as well as the events for which the International Children's Festival is already known, which is why the city got the nickname "Šibenik - the city of children". In the past few years, Šibenik has reached a significantly high level thanks to the proper use of all resources and potential and the creation of events outside the tourist season in order to attract tourists or people from other parts of the Republic of Croatia through the whole year. Due to the well-designed, but not yet large enough scope of events, Šibenik is a destination suitable for absolutely all generations. The youngest are allowed to participate in various workshops of MDF, ŠDF, adolescents are allowed to go to music festivals held on neighboring islands or places not far from the city center, while the oldest can enjoy traditional evening concerts. Thanks to the recognizable tourist demand, the expectations are that Šibenik as a tourist destination will only grow from year to year and strive for benefits not only on a local but also on a wider level.

Key words: Šibenik, destination, cultural offer, natural heritage, events, well-being